

Utveckla barns alla språk med Polyglutt!

Vad är språkutveckling?

Språkutveckling är en process som pågår hela livet. Den är ofta snabb de första åren då de flesta barnen följer en och samma utvecklingskurva. De jollar, gör ljud och leker med rösten och kan visa vad de vill redan innan de första orden kommit.

Från 2-årsåldern brukar de kunna sätta ihop ord till korta enkla meningar även om uttalet inte är så tydligt. De börjar också medvetet fråga vad ett ord heter. Språket är ett komplext system men viktigt eftersom vi använder det hela tiden och i alla situationer. Vi skapar och upprätthåller relationer, vi lär oss förstå vår omvärld och lär oss saker.

Vad är transspråkande?

Transspråkande är ett sätt att arbeta språkutvecklande genom att man stimulerar barn och hjälper dem använda och utnyttja alla sina språkliga förmågor i skolan och i undervisningen, dvs även barnets förstaspråk. Man både stärker barnets förstaspråk och utveckling av andraspråket.

- Polyglutt är en digital bilderbokstjänst med tusentals böcker på upp till 60 olika språk för barn i åldrarna 1-6 år.
- Med sin bredd, både vad gäller teman, titlar och språk, täcker Polyglutt därmed in de flesta böcker som förskolorna vanligtvis behöver.
- Polyglutt är lätt att använda, för både pedagogen och barnet själv.
- Polyglutt underlättar för all personal att på ett enkelt sätt jobba språkutvecklande.
- Polyglutt ger särskilt stöd att inkludera flerspråkiga barn i verksamheten och aktiviteter.
- Pedagogens medvetna val av böcker hjälper det nyanlända barnet att bygga upp sitt svenska språk och ordförråd.
- Både nyanlända och flerspråkiga barn ges möjlighet att parallellt fortsätta utveckla sitt första språk.
- Nya ord och begrepp som barnet får användning av i lek, i vardagsituationer eller vid temaarbeten.
- Polyglutt ger unika möjligheter till språkstimulerande transspråkande undervisning och arbete.

Vad säger språkforskningen om transspråkande?

Språkforskningen visar att förmågan att kunna utnyttja flera språk samtidigt har en positiv påverkan på hela barnets språkliga kompetens.

- Ett starkt modersmål stöder det (eller de) andra språk ett barn använder.
- Språk som utvecklas samtidigt stöder och berikar varandra. Till skillnad från vad man tidigare trott kan språken utvecklas parallellt.

Därför är det en god idé att redan från tidig ålder i förskolan stötta barnets utveckling av förstaspråket, samtidigt som det nya språket växer fram.

Hur stöttar Polyglutt transspråkande i förskolan?

Språk och tänkande hör intimt ihop. I förskolans och skolans uppdrag ingår att stimulera och stötta barns kognitiva och språkliga utveckling, oavsett vilket som är barnens förstaspråk. Litteraturen är ett erkänt och väl beprövat redskap för detta ändamål, då litteraturen har en språklig bredd som inte finns i vardagspråket. Barn som har/haft riklig kontakt med litteratur har ett mycket större ordförråd när de börjar skolan, än barn som sällan blir/blivit lästa för.

Att arbeta språkstimulerande i en barngrupp där nyanlända och flerspråkiga barn ingår gör vanligtvis det pedagogiska uppdraget mer komplext. Här är Polyglutt ett konkret/praktiskt redskap som är till god hjälp. Nedan några exempel på hur Polyglutt kan stötta detta arbete.

- Sagostunder är situationer då det är lätt att få kontakt med barn.
- Möten med litteraturen i Polyglutt både stimulerar barnens fantasi, utmanar deras tänkande och uppmuntrar till samtal.
- Samtal är viktiga. Det är i synnerhet i samspelet med andra som vår förmåga att lyssna, tänka och tala utvecklas. Polyglutt gör det enkelt för pedagogerna att inkludera alla barn i läsestunden och boksamtalet.
- På förskolan kan alla med hjälp av Polyglutt få uppleva detta samspel och denna gemenskap.
- Tillsammans kan barn och pedagoger fördjupa sig i och utforska valfria intressanta genrer, teman eller fenomen.

- Nyanlända barn får omgående möjligheten att känna sig delaktiga i sagostunden, vilket smittar av sig på andra aktiviteter i förskolan.
- De blir, liksom övriga barn i gruppen, stimulerade och kan reflektera över egna erfarenheter och kunskaper. Kanske även på enklare sätt delge sina kamrater detta.
- Barn som tillåts använda och utnyttja hela sin språkliga kompetens och stimuleras till transspråkande får fördelar och uppnår lättare framgång i fortsatt lärande och kunskapsutveckling.
- Barnets identitet stärks. Förståelsen barnen emellan ökar.

Ordförklaringar:

Förstaspråk kallar vi det, eller de, språk som ett barn först lär sig med familjen i sitt hem. Modersmål, säger vissa.

Majoritetsspråk kallar vi det språk som dominerar i ett samhälle, som talas av majoriteten av invånarna.

Andraspråk kallar vi det nya språk som någon lär sig utanför hemmet, vilket vanligtvis är identiskt med majoritetsspråket.

Främmande språk kallar vi övriga språk som vi lär oss genom att studera, som t.ex. engelska som undervisas i svenska skolor.

Flerspråkig kallar vi en miljö/ett samhälle där flera förstaspråk används. Tvåspråkig eller flerspråkig anses man vara när man behärskar mer än ett språk obehindrat, på samma nivå som enspråkiga modersmålstalare.

Transspråkande/translanguaging kallar vi det synsätt som innebär att använda och utnyttja ett barns eller en persons alla språkliga resurser i skolan och undervisningen, när någon själv använder och växlar mellan sina språk.

